

FDVN LAWFIRM

ĐỊNH TỘI DANH

**TỘI
QUẢNG CÁO
GIAN DỐI**

**TỘI LỪA DỐI
KHÁCH HÀNG**

ĐỊNH TỘI DANH

TỘI QUẢNG CÁO GIAN DỐI VÀ TỘI LỪA DỐI KHÁCH HÀNG

Hai tội danh được so sánh ở các tiêu chí sau:

Tiêu chí	Tội quảng cáo gian dối	Tội lừa dối khách hàng
Căn cứ pháp lý	Điều 197 BLHS 2015 sửa đổi, bổ sung 2017	Điều 198 BLHS 2015 sửa đổi, bổ sung 2017
Hành vi	Hành vi quảng cáo gian dối, tức là đưa thông tin không đúng về chất lượng, hình thức, chức năng, công dụng, tiêu chuẩn hoặc các yếu tố khác của hàng hóa, dịch vụ gây nhầm lẫn cho khách hàng, trái với quy định của pháp luật về quảng cáo. Hành vi này được thực hiện thông qua nhiều thủ đoạn, hình thức khác nhau như vẽ tranh, chụp ảnh, quay phim, ghi âm, đăng báo, đưa tin trên đài phát thanh, truyền hình, đặt các phương tiện quảng cáo khác ở nơi công cộng...	<ul style="list-style-type: none"> - Cân, đong, đo, đếm, tính gian hàng hóa, dịch vụ. - Hoặc dùng thủ đoạn gian dối khác. Ví dụ: cố ý tính tiền sai trong khi thanh toán, trong vay mượn; giao hàng chất lượng kém nhưng bán theo giá hàng chất lượng tốt; cố tình thay thế phụ tùng có giá trị thấp nhưng yêu cầu khách hàng phải thanh toán số lượng tiền nhiều hơn giá trị dịch vụ, hàng hoá thực tế.
Yếu tố cấu thành tội phạm	Hậu quả không phải là yếu tố bắt buộc cấu thành tội phạm này. Để cấu thành tội phạm này, người thực hiện hành vi quảng cáo gian dối phải thuộc trường hợp đã bị xử phạt vi phạm hành chính về hành vi này hoặc đã bị kết án về tội này và chưa được xóa án tích mà còn vi phạm.	Người thực hiện hành vi lừa dối khách hàng sẽ bị xem xét ở tội danh này khi thuộc một trong các trường hợp: <ul style="list-style-type: none"> a) Đã bị xử phạt vi phạm hành chính về hành vi này hoặc đã bị kết án về tội này chưa được xóa án tích mà còn vi phạm; b) Thu lợi bất chính từ 5.000.000 đồng trở lên.
Khách thể tội phạm	Tội quảng cáo gian dối về hàng hóa xâm hại chế độ quản lý của Nhà nước đối với các hoạt động về quảng cáo hàng hóa, dịch vụ, xâm phạm lợi ích người tiêu dùng.	Hành vi phạm tội xâm phạm đến quyền và lợi ích hợp pháp của khách hàng và trật tự quản lý thị trường.

Chủ thể tội phạm	Người từ đủ 16 tuổi trở lên có năng lực trách nhiệm hình sự và pháp luật	
Mục đích phạm tội	Thu lợi bất chính	
Hình thức lỗi	Tội phạm thực hiện do lỗi cố ý (cố ý trực tiếp hoặc gián tiếp), tức là người phạm tội nhận thức rõ hành vi quảng cáo gian dối của mình là trái với quy định của pháp luật về quảng cáo, gây ra hậu quả nguy hiểm cho người tiêu dùng và xã hội, nhận thức được hậu quả có thể hoặc tất yếu xảy ra nhưng vẫn mong muốn cho hậu quả xảy ra hoặc tuy không mong muốn nhưng bỏ mặc cho hậu quả xảy ra.	Lỗi cố ý trực tiếp. Nhận thức rõ được hành vi của mình trái pháp luật nhưng vẫn thử hiện để đạt được mục đích.
Đối tượng	Hình thức, nội dung tin tức về hàng hóa, dịch vụ mà người phạm tội đã quảng cáo.	Hoạt động đúng đắn bình thường của các cá nhân kinh doanh hoặc doanh nghiệp.
Đối tượng tác động của tội phạm	Hình thức, nội dung tin tức về hàng hóa, dịch vụ mà người phạm tội đã quảng cáo.	Hoạt động đúng đắn bình thường của các cá nhân kinh doanh hoặc các doanh nghiệp.
Quy định pháp luật	<p>Điều 197. Tội quảng cáo gian dối</p> <p>1. Người nào quảng cáo gian dối về hàng hóa, dịch vụ, đã bị xử phạt vi phạm hành chính về hành vi này hoặc đã bị kết án về tội này, chưa được xóa án tích mà còn vi phạm, thì bị phạt tiền từ 10.000.000 đồng đến 100.000.000 đồng hoặc phạt cải tạo không giam giữ đến 03 năm.</p> <p>2. Người phạm tội còn có thể bị phạt tiền từ 5.000.000 đồng đến 50.000.000 đồng, cấm hành nghề hoặc làm công việc nhất định từ 01 năm đến 05 năm.</p>	<p>Điều 198. Tội lừa dối khách hàng</p> <p>1. Người nào trong việc mua, bán hàng hóa hoặc cung cấp dịch vụ mà cân, đong, đo, đếm, tính gian hàng hóa, dịch vụ hoặc dùng thủ đoạn gian dối khác thuộc một trong các trường hợp sau đây, thì bị phạt cảnh cáo, phạt tiền từ 10.000.000 đồng đến 100.000.000 đồng hoặc phạt cải tạo không giam giữ đến 03 năm:</p> <p>a) Đã bị xử phạt vi phạm hành chính về hành vi này hoặc đã bị kết án về tội này, chưa được xóa án tích mà còn vi phạm;</p> <p>b) Thu lợi bất chính từ 5.000.000 đồng đến dưới 50.000.000 đồng.</p>

	<p>2. Phạm tội thuộc một trong các trường hợp sau đây, thì bị phạt tiền từ 100.000.000 đồng đến 500.000.000 đồng hoặc phạt tù từ 01 năm đến 05 năm:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Có tổ chức; b) Có tính chất chuyên nghiệp; c) Dùng thủ đoạn xảo quyệt; d) Thu lợi bất chính 50.000.000 đồng trở lên. <p>3. Người phạm tội còn có thể bị phạt tiền từ 20.000.000 đồng đến 100.000.000 đồng, cấm hành nghề hoặc làm công việc nhất định từ 01 năm đến 05 năm.</p>
--	--

I. HƯỚNG DẪN CÁC TÌNH TIẾT ĐỊNH TỘI CỦA CẠP TỘI DANH

- **Lừa dối khách hàng** được hiểu là hành vi mua, bán hàng hóa hoặc cung cấp dịch vụ mà cân, đong, đo, đếm, tính gian hàng hóa, dịch vụ hoặc dùng thủ đoạn gian dối khác đối với khách hàng để thu lợi bất chính.

- **Hành vi quảng cáo gian dối** là hành vi cung cấp các thông tin sai lệch không đúng với chất lượng, hình thức... vốn có của hàng hóa dịch vụ nhằm mục đích bán được hàng hóa, cung cấp được dịch vụ cho người tiêu dùng.

(Tham khảo Tử Điển Pháp Luật Việt Nam – Nhà Xuất Bản Thế Giới)

- **Mua bán hàng hoá** là hoạt động thương mại, theo đó bên bán có nghĩa vụ giao hàng, chuyển quyền sở hữu hàng hóa cho bên mua và nhận thanh toán; bên mua có nghĩa vụ thanh toán cho bên bán, nhận hàng và quyền sở hữu hàng hoá theo thỏa thuận.

- **Cung ứng dịch vụ** là hoạt động thương mại, theo đó một bên (sau đây gọi là bên cung ứng dịch vụ) có nghĩa vụ thực hiện dịch vụ cho một bên khác và nhận thanh toán; bên sử dụng dịch vụ (sau đây gọi là khách hàng) có nghĩa vụ thanh toán cho bên cung ứng dịch vụ và sử dụng dịch vụ theo thỏa thuận.

(Khoản 8, 9 Điều 3 Luật Thương Mại 2005)

II. HƯỚNG DẪN CÁC TÌNH TIẾT ĐỊNH KHUNG HÌNH PHẠT CỦA CẠP TỘI DANH

1. Có tổ chức

Phạm tội có tổ chức là hình thức đồng phạm có sự cấu kết chặt chẽ giữa những người cùng thực hiện tội phạm (Khoản 2 Điều 17 BLHS 2015, sửa đổi bổ sung năm 2017).

Đây là trường hợp nhiều người cố ý cùng bàn bạc, cấu kết chặt chẽ với nhau, vạch ra kế hoạch để thực hiện một tội phạm, dưới sự điều khiển của người đứng đầu. Tuy nhiên, không có sự lượng hóa cụ thể đối với sự cấu kết, bàn bạc của những người phạm tội trong phạm tội có tổ chức, sự phân công nhiệm vụ, vai trò của những người đồng phạm. Trong đó, mỗi người thực hiện một hoặc một số hành vi và phải chịu sự điều khiển của người cầm đầu. Mức độ tăng nặng trách nhiệm hình sự phụ thuộc vào vai trò của từng người tham gia vào tội phạm và quy mô của vụ án. Vì vậy, khi quyết định hình phạt thì mức hình phạt của người tổ chức sẽ khác với những đồng phạm khác nếu các tình tiết khác của vụ án như nhau.

(Tham khảo giải đáp của Viện Kiểm sát nhân dân tối cao tại: <https://vksndtc.gov.vn/hoidap/Pages/hoi-dap.aspx?ItemID=439>)

2. Có tính chất chuyên nghiệp

Chỉ áp dụng tình tiết phạm tội có tính chất chuyên nghiệp khi có đầy đủ các điều kiện sau đây:

– Cố ý phạm tội từ năm lần trở lên về cùng một tội phạm không phân biệt đã bị truy cứu trách nhiệm hình sự hay chưa bị truy cứu trách nhiệm hình sự, nếu chưa hết thời hiệu truy cứu trách nhiệm hình sự hoặc chưa được xóa án tích;

– Người phạm tội đều lấy các lần phạm tội làm nghề sinh sống và lấy kết quả của việc phạm tội làm nguồn sống chính.

Khi áp dụng tình tiết phạm tội có tính chất chuyên nghiệp, cần phân biệt:

– Đối với trường hợp phạm tội từ năm lần trở lên mà trong đó có lần phạm tội đã bị kết án, chưa được xóa án tích thì tùy từng trường hợp cụ thể mà người phạm tội có thể bị áp dụng cả ba tình tiết là “phạm tội nhiều lần”, “tái phạm” (hoặc “tái phạm nguy hiểm”) và “phạm tội có tính chất chuyên nghiệp”.

– Đối với tội phạm mà trong điều luật có quy định tình tiết “phạm tội có tính chất chuyên nghiệp” là tình tiết định khung hình phạt thì không được áp dụng tình tiết đó là tình tiết tăng nặng tương ứng. Trường hợp điều luật không có quy định tình tiết này là tình tiết định khung hình phạt thì phải áp dụng là tình tiết tăng nặng tương ứng.

(Tham khảo Nghị quyết 01/2006/NQ-HĐTP ngày 12/5/2006)

3. Dùng thủ đoạn xảo quyệt, nguy hiểm

– Dùng thủ đoạn xảo quyệt: là trường hợp người phạm tội sử dụng thủ đoạn dối trá một cách tinh vi, sử dụng công nghệ cao để thực hiện hành vi phạm tội, che giấu tội phạm, đổ tội cho người khác hoặc người phạm tội có hành vi tiêu hủy chứng cứ, gây khó khăn cho việc phát hiện, điều tra, xử lý tội phạm.

– Dùng thủ đoạn nguy hiểm: là trường hợp người phạm tội sử dụng thủ đoạn có thể gây nguy hiểm đến tính mạng, sức khỏe của người khác hoặc có thể gây hậu quả nghiêm trọng khác để chiếm đoạt tài sản hoặc che giấu tội phạm.

(Khoản 1 Điều 4 Nghị Quyết số 03/2020/NQ-HĐTP ngày 30/12/2020)

4. Về tình tiết “đã bị xử phạt hành chính về hành vi này mà còn vi phạm” quy định tại một số điều luật của BLHS

- Đối với các tội mà điều luật có quy định tình tiết “đã bị xử phạt hành chính về hành vi này mà còn vi phạm” và đã được hướng dẫn tại các văn bản quy phạm pháp luật của cơ quan có thẩm quyền thì thực hiện theo đúng hướng dẫn của các văn bản đó.

- Đối với các tội mà điều luật có quy định tình tiết “đã bị xử phạt hành chính về hành vi này mà còn vi phạm” nhưng chưa có hướng dẫn của cơ quan có thẩm quyền thì phân biệt như sau:

+ Đối với điều luật quy định một tội (tội đơn) thì “đã bị xử phạt hành chính về hành vi này mà còn vi phạm” là trước đó một người đã bị xử phạt hành chính về một trong những hành vi được liệt kê trong tội đó bằng một trong các hình thức xử phạt theo quy định của pháp luật về xử lý vi phạm hành chính, nhưng chưa hết thời hạn để được coi là chưa bị xử phạt vi phạm hành chính mà lại thực hiện một trong những hành vi được liệt kê trong tội đó.

Ví dụ: A đã bị xử phạt hành chính về hành vi đặt chướng ngại vật trên đường sắt để cản trở giao thông đường sắt, chưa hết thời hạn để được coi là chưa bị xử phạt hành chính, A lại thực hiện một trong các hành vi (đặt chướng ngại vật trên đường sắt; làm xê dịch ray, tà vẹt; khoan, đào, xẻ trái phép nền đường sắt, mở đường trái phép qua đường sắt...) quy định tại Điều 209 của BLHS để cản trở giao thông đường sắt.

+ Đối với điều luật quy định nhiều tội khác nhau (tội ghép) thì “đã bị xử phạt hành chính về hành vi này mà còn vi phạm” là trước đó một người đã bị xử phạt hành chính về một trong những hành vi được liệt kê trong một tội tại điều luật đó bằng một trong các hình thức xử phạt theo quy định của pháp luật về xử lý vi phạm hành chính, nhưng chưa hết thời hạn để được coi là chưa bị xử phạt vi phạm hành chính mà lại thực hiện một trong những hành vi được liệt kê trong tội đó (không bao gồm các hành vi được liệt kê trong tội khác cũng tại điều luật đó).

Ví dụ: Điều 164 của BLHS quy định tội làm tem giả, vé giả, tội buôn bán tem giả, vé giả. Trường hợp B đã bị xử phạt hành chính về hành vi làm tem giả, chưa hết thời hạn để được coi là chưa bị xử phạt hành chính, B lại làm vé giả thì bị coi là “đã bị xử phạt hành chính về hành vi này mà còn vi phạm”; nếu B chỉ buôn bán tem, vé giả thì không coi là “đã bị xử phạt hành chính về hành vi này mà còn vi phạm”.

(Điều 6 Nghị Quyết 01/2006/NQ-HĐTP ngày 12/5/2006)

5. Về tình tiết “đã bị kết án về tội này, chưa được xóa án tích mà còn vi phạm” quy định tại một số điều luật của BLHS

- Đối với điều luật quy định một tội (tội đơn) thì “đã bị kết án về tội này, chưa được xóa án tích mà còn vi phạm” là trước đó một người đã bị kết án về một tội, chưa được xóa án tích mà lại thực hiện một trong những hành vi được liệt kê trong tội đó.

Ví dụ 1: A đã bị kết án về tội quảng cáo gian dối theo quy định tại Điều 168 của BLHS. Sau khi ra tù, chưa được xóa án tích, A lại thực hiện hành vi quảng cáo gian dối.

Ví dụ 2: B đã bị kết án về tội vi phạm các quy định về sử dụng đất đai theo quy định tại Điều 173 của BLHS, chưa được xóa án tích, B lại thực hiện một trong những hành vi (lấn chiếm đất hoặc chuyển quyền sử dụng đất, sử dụng đất trái với các quy định của Nhà nước về quản lý và sử dụng đất đai) quy định tại Điều 173 của BLHS.

- Đối với điều luật quy định nhiều tội khác nhau (tội ghép) thì “đã bị kết án về tội này, chưa được xóa án tích mà còn vi phạm” là trước đó một người đã bị kết án về một tội tại điều luật đó, chưa được xóa án tích mà lại thực hiện một trong những hành vi được liệt kê trong tội đó (không bao gồm các hành vi được liệt kê trong tội khác cũng tại điều luật đó).

Ví dụ: C đã bị kết án về tội mua bán trái phép công cụ hỗ trợ theo quy định tại Điều 233 của BLHS, sau khi ra tù chưa được xóa án tích, C lại thực hiện hành vi chế tạo trái phép vũ khí thô sơ cùng quy định tại Điều 233 của BLHS thì không thuộc trường hợp “đã bị kết án về tội này, chưa được xóa án tích mà còn vi phạm”.

- Khi áp dụng tình tiết “đã bị kết án về tội này, chưa được xóa án tích mà còn vi phạm”, cần phân biệt:

+ Trường hợp các tiền án của bị cáo đã được xem xét là dấu hiệu cấu thành tội phạm “đã bị kết án về tội này, chưa được xóa án tích mà còn vi phạm” thì các tiền án đó không được tính để xác định tái phạm, tái phạm nguy hiểm đối với bị cáo.

Ví dụ: D là người đã có hai tiền án đều về tội chiếm đoạt tài sản (có thể đều cùng về tội trộm cắp tài sản, có thể về tội trộm cắp tài sản và tội lừa đảo chiếm đoạt tài sản). Sau khi ra tù, chưa được xóa án tích D lại trộm cắp tài sản có giá trị dưới năm trăm ngàn đồng, thì trong trường hợp này hai tiền án về tội chiếm đoạt tài sản được xem xét là dấu hiệu cấu thành tội phạm “đã bị kết án về tội chiếm đoạt, chưa được xóa án tích mà còn vi phạm” để truy cứu trách nhiệm hình sự D theo khoản 1 Điều 138 của BLHS mà không được tính để xác định tái phạm, tái phạm nguy hiểm đối với D.

+ Trường hợp các tiền án của bị cáo không được xem xét là dấu hiệu cấu thành tội phạm “đã bị kết án về tội này, chưa được xóa án tích mà còn vi phạm” vì hành vi phạm tội của bị cáo đã đủ yếu tố cấu thành tội phạm thì các tiền án của bị cáo phải tính để xác định tái phạm, tái phạm nguy hiểm.

Ví dụ 1: H đã bị kết án về tội “lừa đảo chiếm đoạt tài sản” chưa chấp hành xong hình phạt, H trộm cắp tài sản có giá trị bốn trăm ngàn đồng và gây hậu quả nghiêm trọng. Trong trường hợp này tiền án về tội “lừa đảo chiếm đoạt tài sản” phải tính để xác định tái phạm, tái phạm nguy hiểm đối với H.

Ví dụ 2: K có hai tiền án về tội “cố ý gây thương tích” và tội “cướp tài sản”, đều chưa được xóa án tích lại trộm cắp tài sản có giá trị ba trăm năm mươi ngàn đồng. Trong trường hợp này tiền án về tội “cướp tài sản” được xem xét là dấu hiệu “đã bị kết án về tội chiếm đoạt tài sản, chưa được xóa án tích mà còn vi phạm” để xác định cấu thành tội phạm của lần trộm cắp tài sản. Còn tiền án về tội “cố ý gây thương tích” phải tính để xác định tái phạm, tái phạm nguy hiểm đối với K.

(Điều 7 Nghị Quyết 01/2006/NQ-HĐTP ngày 12/5/2006)

III. TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Tổng hợp 31 Nghị quyết của Hội đồng thẩm phán tòa án nhân dân Tối cao trong lĩnh vực hình sự – tố tụng hình sự: <https://fdvn.vn/tong-hop-31-nghi-quyet-cua-hoi-dong-tham-phan-toa-an-nhan-dan-toi-cao-trong-linh-vuc-hinh-su-to-tung-hinh-su-tu-nam-1986-den-nam-2020/>; Nghị quyết số 01/2006/NQ-HĐTP ngày 12/5/2016 Hướng Dẫn Áp Dụng Một Số Quy Định Của Bộ Luật Hình Sự, tại STT 19, trang 305– 316.

- Tổng hợp 31 Nghị quyết của Hội đồng thẩm phán tòa án nhân dân Tối cao trong lĩnh vực hình sự – tố tụng hình sự: <https://fdvn.vn/tong-hop-31-nghi-quyet-cua-hoi-dong-tham-phan-toa-an-nhan-dan-toi-cao-trong-linh-vuc-hinh-su-to-tung-hinh-su-tu-nam-1986-den-nam-2020/>; Nghị Quyết số 03/2020/NQ-HĐTP ngày 30/12/2020 Hướng Dẫn Áp Dụng Một Số Quy Định Của Bộ Luật Hình Sự, tại STT 01, trang 01– 10.

- Lê Cao, “Hành Vi Lừa Dối Khách Hàng Trong Kinh Doanh Ít Bị Truy Cứu Trách Nhiệm Hình Sự - Nghiên Cứu Từ Thực Tế Và Kiến Nghị”. <https://fdvn.vn/hanh-vi-lua-doi-khach-hang-trong-kinh-doanh-it-bi-truy-cuu-trach-nhiem-hinh-su-nghien-cuu-tu-thuc-te-va-kien-nghi/>.

- Luật Sư FDVN, “Hành Vi Quảng Cáo Lừa Dối Nhìn Tự Hiện Tượng “Nhà Tôi Ba Đời...”. <https://fdvn.vn/hanh-vi-quang-cao-lua-doi-nhin-tu-hien-tuong-nha-toi-ba-doi/>.

- Xuân Nha “Chủ Đầu Tư Đưa Thông Tin Lừa Dối Khách Hàng Về Các Dự Án Bất Động Sản Có Thể Bị Xử Lý Hình Sự”. <https://fdvn.vn/chu-dau-tu-dua-thong-tin-lua-doi-khach-hang-ve-cac-du-an-bat-dong-san-co-the-bi-xu-ly-hinh-su/>.

Nguồn: *Sưu tầm, tổng hợp*